

POSTANOWIENIE

Dnia 5 grudnia 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

Prezes SN Zbigniew Kapiński

w sprawie skazanego **P. M.**
skazanego za przestępstwo z art. 227 w zb. z art. 286 § 1 k.k. i in.
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu
w dniu 5 grudnia 2023 r.,
kasacji obrońcy skazanego
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Gdańsku
z dnia 24 maja 2023 r., sygn. akt II AKa 351/21,
w zakresie utrzymującym wyrok Sądu Okręgowego w Toruniu
z dnia 24 maja 2021 r., sygn. akt II K 19/21,
na podstawie art. 535 § 3 k.p.k.

postanowił:

- 1) oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;**
- 2) kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego, w tym opłatą od kasacji, obciążyć skazanego P. M.**

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Toruniu, wyrokiem z dnia 24 maja 2021 r., II K 19/21, uznał oskarżonego P. P. M. za winnego przestępstwa określonego w art. 227 w zb. z art. 286 § 1, art. 227 w zb. z art. 13 § 1 w zw. z art. 286 § 1 w zb. z art. 278 § 1 w zw. z art. 11 § 2 i art. 12 § 1 w zw. z art. 294 § 1 w zw. z art. 65 § 1 k.k. i za to na podstawie art. 294 § 1 w zw. z art. 11 § 3 i art. 33 § 1, 2 i 3 k.k. wymierzył oskarżonemu karę 4 lat pozbawienia wolności oraz karę grzywny w wysokości 60 stawek dziennych, ustalając wysokość jednej stawki na 100 zł. W wyroku tym

orzeczono także wobec oskarżonego P. P. M. oraz współoskarżonego solidarny obowiązek naprawienia szkody (art. 46 § 1 k.k.) poprzez zapłatę na rzecz siedmioro pokrzywdzonych odpowiednich kwot tytułem odszkodowania, a także – w odniesieniu tylko do oskarżonego P. P. M. – obowiązek naprawienia szkody w stosunku do dwóch kolejnych pokrzywdzonych.

Apelację od tego wyroku w odniesieniu do oskarżonego P. P. M. wnieśli oskarżyciel publiczny – na korzyść oskarżonego oraz obrońca oskarżonego. W apelacji prokuratora podniesiono zarzut naruszenia art. 46 § 1 k.k. poprzez solidarne orzeczenie obowiązku naprawienia szkody poprzez zapłatę określonej kwoty wspólnie ze współoskarżonym na rzecz jednej z pokrzywdzonych, podczas gdy w wyroku Sąd pierwszej instancji przypisał popełnienie czynu na jej szkodę tylko współoskarżonemu. Z kolei obrońca oskarżonego P. P. M. podniósł zarzuty naruszenia przepisów postępowania (art. 5 § 2, art. 7, art. 392 § 1 w zw. z art. 7 i art. 410 k.p.k.) oraz błędu w ustaleniach faktycznych, a także – z daleko posuniętej ostrożności procesowej – zarzut naruszenia prawa materialnego, tj. art. 65 k.k.

Prokurator wniósł o zmianę zaskarżonego orzeczenia poprzez wyeliminowanie podpunktu 7 w pkt. IV wyroku i tym samym określenie, że na oskarżonym P. P. M. nie ciąży solidarny obowiązek naprawienia szkody poprzez zapłatę na rzecz wskazanej pokrzywdzonej kwoty 30.000 zł. Z kolei obrońca wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i uniewinnienie oskarżonego P. P. M. od popełnienia zarzucanych mu czynów, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w Toruniu do ponownego rozpoznania, a z daleko posuniętej ostrożności – o zmianę zaskarżonego wyroku i wymierzenie oskarżonemu kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 2 lat.

Sąd Apelacyjny w Gdansku, wyrokiem z dnia 24 maja 2023 r., II AKa 351/21, zmienił w części zaskarżony wyrok (wyeliminował jedno z zachowań przypisanych oskarżonemu w ramach czynu ciągłego, zmodyfikował czasookres przypisanego oskarżonemu czynu, zmodyfikował łączną kwotę wyłudzonego mienia oraz usiłowania wyłudzenia, uchylił niektóre z rozstrzygnięć o środku kompensacyjnym wobec oskarżonego P. P. M. oraz obniżył wymierzoną oskarżonemu karę do 3 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności); w pozostałej części wyrok utrzymano w mocy.

Kasację od tego wyroku wniósł obrońca skazanego P. P. M., podnosząc zarzuty naruszenia prawa procesowego (art. 433 § 2 i art. 457 § 3 w zw. z art. 7 k.p.k. oraz art. 5 § 2 k.p.k.; art. 433 § 2 i art. 457 § 3 w zw. z art. 7 k.p.k. oraz art. 410 k.p.k.; art. 433 § 2 i art. 457 § 3 w zw. z art. 392 § 1 i art. 7 k.p.k. oraz art. 410 k.p.k.) i wnosząc o uchylenie zaskarżonego wyroku Sądu Apelacyjnego w Gdańsku w zakresie utrzymującym w mocy wyrok Sądu Okręgowego w Toruniu i przekazanie sprawy Sądowi odwoławczemu do ponownego rozpoznania w postępowaniu apelacyjnym, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku w wyżej określonej części oraz poprzedzającego go wyroku Sądu Okręgowego w Toruniu (w analogicznym zakresie) i przekazanie sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania.

Prokurator Prokuratury Okręgowej w Toruniu, w odpowiedzi na kasację (pismo z dnia 31 sierpnia 2023 r.), ocenił wniesiony środek zaskarżenia jako niezasadny a podniesione w niej zarzuty jako nietrafne, mające jedynie charakter polemiczny i spekulacyjny.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniesiona kasacja jest oczywiście bezzasadna, co pozwoliło na jej rozpoznanie na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

Pierwsze dwa podniesione zarzuty są oczywiście bezzasadne. Wskazać należy, na co trafnie zwrócił uwagę prokurator w odpowiedzi na kasację, a wcześniej wskazywał już w swoim uzasadnieniu Sąd Apelacyjny, że raport z analizy wykazu połączeń telefonicznych i logowań do stacji BTS nie stanowił jedyne dowodu sprawstwa i winy skazanego P. P. M., jak chciałby tego skarżący, choć niewątpliwie stanowił on główny dowód w tej mierze, co jednak Sąd Apelacyjny lojalnie przyznał (s. 7 uzasadnienia). Dowód ten jednak został oceniony przez Sąd Okręgowy w powiązaniu z innymi dowodami i ujawnionymi w sprawie okolicznościami. Sąd odwoławczy trafnie zaś wskazał w zakresie zarzutu naruszenia art. 7 k.p.k. w odniesieniu do tego dowodu i wyjaśnień oskarżonych – realizując tym samym w sposób odpowiedni swoje obowiązki wynikające z art. 433 § 2 i art. 457 § 3 k.p.k. – dlaczego argumentacja apelacji w tym zakresie, oparta wyłącznie na naiwnych tłumaczeniach oskarżonych (uznanych przez Sąd za niewiarygodne), nie może prowadzić do podważenia oceny dowodów przyjętej

przez Sąd Okręgowy (s. 8-9). Sąd Apelacyjny trafnie przy tym zauważył, że wybiórcze odwoływanie się do treści niektórych dowodów (wyjaśnień oskarżonych) z pominięciem pozostałych dowodów i ujawnionych w sprawie okoliczności nie może stanowić wystarczającej i skutecznej podstawy do zakwestionowania sposobu dokonania oceny przez Sąd pierwszej instancji.

W odniesieniu do ostatniego z podniesionych w kasacji zarzutów wskazać należy, że jest on także oczywiście bezzasadny. Sąd Apelacyjny trafnie wskazał, odwołując się do orzecznictwa Sądu Najwyższego, że zarzut naruszenia prawa procesowego może być podniesiony wyłącznie wtedy, jeżeli naruszenia przepisów procedury karnej mogło mieć wpływ na treść orzeczenia. Zatem to zadaniem apelującego, decydującego się na podniesienie w środку odwoławczym tego rodzaju uchybienia ciąży ciężar wskazania i wykazania, że – po pierwsze – podnoszone uchybienie miało miejsce oraz – po drugie – że mogło ono mieć wpływ na zaskarżony wyrok (w jakiej jego części i w jaki sposób). Tego obrońca skazanego, który jest wszak profesjonalnym przedstawicielem strony, w apelacji nie uczynił, ograniczając się wyłącznie do zadeklarowania tego, że Sąd Okręgowy z niezrozumiałych dla obrońcy względów nie zdecydował się na przesłuchanie świadków, o co wnosili obrońcy oskarżonych, a jedynie ujawnił treść zeznań złożonych w postępowaniu przygotowawczym i przytoczenia cytatów z orzeczenia Sądu Najwyższego oraz jednego z dostępnych komentarzy do Kodeksu postępowania karnego (por. półtorej stronicy uzasadnienia apelacji – od przełomu stronic 8 i 9 do przełomu stronic 9 i 10). W takim stanie rzeczy Sąd Apelacyjny prawidłowo skonstatował (por. s. 6-8 uzasadnienia wyroku), że zarzut taki jest niezasadny i nie może prowadzić do zmiany albo uchylecia zaskarżonego wyroku. Niczego w tej mierze nie zmienia dwuzdaniowe i ogólne twierdzenie przedstawione w uzasadnieniu kasacji, jakoby bezpośrednio przesłuchanie świadka mogło wpłynąć na treść wyroku oraz że trudno zakładać, jakich odpowiedzi świadek może udzielić, a zarazem nie można wykluczyć tego, że zaniechanie przesłuchania świadka uniemożliwiło dokładniejsze i bardziej precyzyjne ustalenie sposobu działania sprawców (s. 8). Po pierwsze, kasacja i jej uzasadnienie nie są miejscem, w którym strona może wypełniać braki w sposobie sformułowania zarzutu we wniesionym uprzednio przez nią środку odwoławczym. Jeżeli skarżący decyduje

się w kasacji podnieść zarzut obrazy art. 433 § 2 k.p.k. (także w związku z art. 457 § 3 k.p.k.), to punktem odniesienia dla oceny jego trafności musi być to, co wyznaczało ramy kontroli odwoławczej w postępowaniu apelacyjnym, a więc zarzut w takiej postaci, w jakiej został on sformułowany w środku odwoławczym (ten bowiem – stosownie do art. 433 § 1 k.p.k. – wyznacza granice rozpoznania sprawy). Po drugie, i przy pominięciu wskazanej wyżej uwagi, obrońca nawet obecnie w kasacji (a więc nadzwyczajnym środku zaskarżenia, który w drodze wyjątku ma prowadzić do wzruszenia prawomocnego orzeczenia sądu) nie zechciał wskazać, w jakim zakresie bezpośrednio przesłuchanie określonych osób miałoby mieć znaczenie dla całości albo części (jakiej) wydanego wyroku.

O kosztach sądowych postępowania kasacyjnego, w tym o nieuiszczonej opłacie od kasacji, rozstrzygnięto w oparciu o art. 636 § 1 w zw. z art. 637a k.p.k. oraz art. 527 § 2 *in fine* k.p.k.

Mając na uwadze powyższe, kasację oddalono jako oczywiście bezzasadną.

[PGW]

[ał]